

Våtsaljus.

När barnen var nyfödda, lade de våtsaljus i
ryggan. Amors kom våtsalme och bet dem.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

42734

1

4, j
2734

Grannisk.

I Hörby hade de grannise på en gård. Han brukade
de missta till dem om nättarna. Allt möjligt
drog han till gårdan.

2

47
2734

Tombens gröt.

Julaften skulle de sitta gröt på brunnspiset till Tomben.

3

A. L.

2734

4

Medel mot maran.

Vill skydd för maran satsa de fört en allsac
vid Sängens Gotände.

29
2734

Gäta.

Kejsar Giberius hade en hustru (hustru)
Den var han namn med sin egen hustru (hustru).
Alltså hette kejsar Giberius hustru.
Va heter han?

(älska)

5

Göta.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2734

6

Gad gör prästen, när han kommer på predikstolen?

(Han stannar.)

2734

Ljåta.

Det stod en hand på Stiby Ljåta.

Han gödde (skilde) så stids.

Det mödes så vida.

Jag säger hans namn:

Var heter han?

(Mad)

Jj 2734

8

Ljäte.

Det kom en jungfru från fjärran lands
Ett öga och ingen hand,
liksom kan hon göra gagna?

(Spållan)

Lyta.

Se många jungfrur på en ö
som droppar i en sjö.
Hur komma de torra i land
utan båt och utan ära i hand?

(De tog var sin droppe.)

J
2734

9

J 2734

10

Ljäte.

Yad gör en vit hest i mänstken?

(Hau gör en svart skugga)

Göta

Jag häckelst av
tri jingrar begrav!
Drag upp dem igen!
Jag minnar det smakade göts min vän!

(En pris snus)

J
2734

11

Ljäte.

litet skäp fullt med mat,
ke väger man inget tak?

(Brotallonet)

J. J.

2734

12

J. 9.

2734

13

Ljita.

Kommer han så kommer han inte; kommer
inte han så kommer han?

(Om inte räven kom och tog baggen,
så kom baggen hem)

J, k

2734

14

Ordspök.

den flygande jägeln får något,
den sittande får intet.

9te
2734

Slarande kvinna.

Ingen slarande kvinna sjöts se det lita, ty då blev
barnet sjukligt.

15

Meknige

Låsten vid

Njälby 1877

1930

Litstjärnan

Offr. Beanie Bengtson

Solvestery

Be. Beanie Bengtson

född 1874 i Njälby

Om modern under barnunderskapet såg ett lit. kunde barnet få litstjärnan. Då skulle de gå till ett lit., och ta den dödes hand och stryka med den över barnet. Sedan skulle de ta en lapp och lägga den över näsen och klyfva till. Sedan störde de den döde med lappen; då skulle sjukalmen gå över till den döde. Lappen skulle följa med i graven.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J. n.

2734

16

89
2734

17

lyfte.

Om modern, då hon var levande, ränsade en levande
sål, fört barnet lyfte, när det kastade sig och vred
sig i vagnen. Då skulle de binda en levande sål på
barnet, när det låg och sov.

8 v 2734

18

Dispens

Dispenset hälldes på en flaska, som korkades. Det
användes, att bota utslag med.

2734

19

Kornas islissling.

För kunde det hända att korna inte islisslade.
Då sade de, att korna hade "tappat dräbet." Medel
mot detta, var, att laga vattnen i ett järn, kasta upp
det på taket med en frösked och sedan jinga
upp det i fatet igen, när det runn ner. Sedan skulle
korna dricka detta vattnen.

Jd
2734

20

Medel mot utslaget

Stågm tog den höga ston och strök över utsla-
get. Då gick det bort.

80 2734

21

Ans utslag.

När de fiska utslag gör man, skulle de ta sigtvas-
ten, släppa den i elden och ta den "avt" runt över
huvudet.

Medel mest värkt.

Medel mest användes leppar, som blötts i varm urin, och
som sedan lades på det sjuka stället. Samma medel användes
mest vrickning.

J. 2734

23

Medel mot värk

En hästkornagnet bands om halsen mot värk.

Jb 2734

24

Stomjölke.

*Om bara hade varit i örat, skulle modern själv
mjölka en ännu direkt; barnets öra.*

812734

25

Limprägröt.

Limprägröt användes till att mogna bärder med.

9/1 2734

26

Ans mot äronsjukdomar

Är det nu någon, som fick en äronsjukdom, skulle han (eller
hon) böja sig smärta.

86 2734

27

Igler mot handvärt

Det handvärt användes igler. De mades i eller utang på munnen
och skulle suga ut "det onda blodet."

84 2734

28

Hur handvärt såses bort.

*De grötade i tanden med en kändsticket, på det blöddale.
Sedan togs en spole ut ur en steg och såses åter i, på den
kändsticketen blev sittande.*

J. 16 2734

29

Så i ansiktet.

Om de fiets in i ansiktet, skulle de gå till en smed
och bli blåsta med smedbiten.

J. 2734

30

De kostade siggerna på litkistan, när den skulle bäras ut. Var på?

lik stä öre söndagen

Om de lik stä öre söndagen, så blir det
inom tre månader de nyte i samma by.

8
2734

31

dikvaka.

Jag har hört berättas, att när ~~den~~ dog vid
ett visst klockslag, så skulle de vaka vissa timmar
efter, ty annars kom en annan dödsande och tog den
sist dödes ande med sig.

89
2734

32

89

2734

33

dikrättnet.

*Dikrättnet gjordes på en flaska och användes, vid
både alla slags lyten med.*

J. 9. 2734

34

Likhögst.

Förs juke de aldrig ha vita hästar i sikhögst.
Det skulle de nämna något på gården, de var i från.

no 2734

35

Hästsken i kobäsen.

För spikade de hästsken i kobäsen till skydd mot
trolldom.

d. e.
2734

36

Yitlöte.

Yitlöte grävdes ned under svinträget, för att
svinen skulle trivas.

de
2734

37

Nyprädd halv.

Den nyprädda halven skulle läggas in baklänges i häften.

Uc
2734

38

Nyffödd betr.

För när de nu betr med trösted, när han första gången skulle ha nyffödd. Då slog de honom i grannen med hästkeulen och sade till honom: "Förste och andre och tredje gång skall du dricka sjuv."

d 2734

39

Myfädd kalv.

Bröstet, som finns under en myfädd kalvs fötter, tog
de alltid bort förr. Det gjordes, för att kalven skulle
få starka ben, och för att den inte skulle få ömma
fötter. Proceduren kallades "att sko kalven."

№ 2734

40

Nykatrol 120.

När en kviga katrol första gången, skulle
de mjölka den genom en vissebring, så skulle
det bli en lera mjölkko.

Kornes krossel.

För brukade de då och då ge korna tjärade sillar.
De föjde då med tre sillar i. Halsen på var ko,
Jön stå den skulle äta och trivas.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de

2734

41

Na

2734

Julkalen.

*För lög de alltid på julkalen. De skulle ligga på
sten liksom Frälsaren.*

42

Förbjudet arbete juldagen

Juldagen skulle de inte sopa några golv, ty "det
hade inte goda bety."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Na 2734

43

Julmaten.

*De skulle inte ta maten av bordet julafton. Ty
på julnatten skulle alla de döda komma och smaka
på den.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

No

2734

44

"Maja Mörse"

Midsommarafton satte de maskhöga grenar i linnet,
för att det skulle bli långt. Men de inte såde
dit grenar, så blev det inget lin.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

N:o

2734

45

Malört.

Malörten jrottrades, när den var knopprad, och bränds
ihop i kraster, som sedan forttrades. De lades bland den
inbärgade säden mot råböna. Malört användes också
mot magplågor.

P^c 2734

46

Märtdagen

47

Om det regnade Märtdagen, så blev det inga riktigt
nätter. Om man knäkte en nöt, som det inte var
något i, så brukade man säga: "Den har Märta
pressat i."

B. d.

2734

48

Fastlags söndag.

Fastlags söndag skulle de alltid ha "gläsk-
toppen", om de så skulle gå i byn och låna gläsk.

U. d.

2734

Minsta aumandag jul.

Aumandag jul skulle de alltid ha käl-
soppa. Hade de inte käl den dagen blev det
ingen glad jul.

49

Blekinge
Vd. Rector
San Hjälby
Agg. 1930

Georg. Benca Bengtson
Ber. Anna Bengtson
född 1874

Hiisti Himmelsfärdsdag.

Hiisti Himmelsfärdsdag skulle de alltid gå
barer made till kyrkan, annars blev det
ingen vacker sommar.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

O. d.

accⁿ 2734

50

Q, d

2734

51

"Naddadagarna."

"Naddadagarna" var alltid rustiga och kalla. De
var i slutet på april och början på maj.

O. d.

2734

Peter-katt

Peter katt

de skulle vintern antingen släppa eller ta fäst.

52

Arb

2734

53

Glöder under kårman.

När det inte blev smär, skulle de ha eldglöder
i spisen och lägga dem under kårman, för så det
skulle bli smär.

Q. f.

2734

54

Kors på smörullen.

När de kända rullade de smöret till en rulle.
Sedan satte de ett kors på denna med en
sped.

Vatten droppar i mjölkbe.

För skulle de alltid ha några droppar vatten i
mjölkkräsen, när de gick och mjölkade om sommaren.
De skulle inte mjölken kunna förtrollas.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2734

2734

55

A. f.

2734

56

Salt i mjölken.

När mjölken silades, bestade de några ^{salt}horn i
den. Då skulle de alltid få tur med kärningen.